

# Topologie - Opdracht 4

Luc Veldhuis - 2538227

Maart 2017

1. Laat  $(A_n)_{n \in \mathbb{N}}$  een rij van samenhangende deelverzamelingen van een topologische ruimte  $X$  zijn. Stel, dat  $A_n \cap A_{n+1} \neq \emptyset$  voor alle  $n \in \mathbb{N}$ . Toon aan, dat  $\bigcup_{n \in \mathbb{N}} A_n$  samenhangend is.

Gebruik inductie.

Basis stap: Neem  $A_1$  en  $A_2$  samenhangende deelverzamelingen uit  $X$  met  $A_1 \cap A_2 \neq \emptyset$ . Construeer nu de rij  $(A_1, A_2)$ . Uit het lemma van rijen samenhangende verzamelingen volgt dat  $A_1 \cup A_2$  weer samenhangend is.

Inductie hypothese: Neem aan dat  $\bigcup_{i=1}^{n-1} A_i \cup A_n$  met  $A_{n-1} \cap A_n \neq \emptyset$  weer samenhangend is met  $\{A_i \subseteq X \mid 1 \leq i \leq n\}$  samenhangend.

Bewijs dat voor  $A_n \cap A_{n+1} \neq \emptyset$  met  $A_{n+1} \subseteq X$  samenhangend geldt dat  $\bigcup_{i=1}^{n+1} A_i$  samenhangend is:

We weten dat  $A_n \subseteq \bigcup_{i=1}^n A_i$  en dat  $A_n \cap A_{n+1} \neq \emptyset$  dus  $\bigcup_{i=1}^n A_i \cap A_{n+1} \neq \emptyset$ . Construeer nu de rij  $(\bigcup_{i=1}^n A_i, A_{n+1})$ . Omdat we in de inductie hypothese hebben aangenomen dat  $\bigcup_{i=1}^n A_i$  samenhangend is, en  $A_{n+1}$  samenhangend is, volgt uit het lemma van rijen samenhangende verzamelingen nu dat  $\bigcup_{i=1}^{n+1} A_i$  ook samenhangend is. Dit geldt nu voor alle  $n \geq 1$ .

Dus  $\bigcup_{n \in \mathbb{N}} A_n$  is samenhangend.

2. (a) Vind in elke geval deelverzamelingen  $A \neq \emptyset$  en  $B \neq \emptyset$  van  $\mathbb{R}$  of  $\mathbb{R}^2$  (met de standard topologie), zodanig dat  $A$  en  $B$  voldoen aan de eis:

- i.  $A$  en  $B$  samenhangend, maar  $A \cap B \neq \emptyset$  onsamenhangend.

Neem  $A \subset \mathbb{R}^2 = [0, 7] \times [0, 7] \setminus (2, 5) \times (2, 5)$  en neem  $B \subset \mathbb{R}^2 = [1, 6] \times [3, 4]$ . Dan zijn  $A$  en  $B$  samenhangend, maar  $A \cap B = [1, 2] \times [3, 4] \cup [5, 6] \times [3, 4]$  is onsamenhangend.

- ii.  $A$  en  $B$  samenhangend, maar  $A \setminus B \neq \emptyset$  onsamenhangend.

Neem  $A \subset \mathbb{R} = [0, 3]$  en  $B \subset \mathbb{R} = [1, 2]$ . Dan zijn zowel  $A$  als  $B$  samenhangend, maar  $A \setminus B = [0, 1] \cup [2, 3]$  duidelijk onsamenhangend.

- iii.  $A$  en  $B$  onsamenhangend, maar  $A \cup B$  samenhangend.

Neem  $A \subset \mathbb{R} = [0, 1] \cup [2, 3]$  en  $B \subset \mathbb{R} = [1, 2] \cup [3, 4]$ . Dan zijn  $A$  en  $B$  duidelijk onsamenhangend, maar  $A \cup B = [0, 4]$  duidelijk samenhangend.

- (b) i. Bestaat er een topologische ruimte  $X$  en  $A, B \subseteq X$ , zodat  $A \neq \emptyset$  en  $B \neq \emptyset$  samenhangend zijn,  $\text{cl } A \cap \text{cl } B \neq \emptyset$  en  $A \cup B$  onsamenhangend is?

We hoeven alleen aan te tonen dat deze topologische ruimte bestaat.

We weten dat als  $A$  en  $B$  samenhangend zijn, en  $A \cap B \neq \emptyset$  dan is  $A \cup B$  weer samenhangend (volgt uit lemma van rijen samenhangende verzamelingen). We weten ook dat de closure van een samenhangende verzameling weer samenhangend is. Nu is gegeven dat  $\text{cl } A \cap \text{cl } B \neq \emptyset$ . Als  $A \cup B$  kan alleen onsamenhangend zijn als  $A \cap B = \emptyset$ , oftewel, bestaan er samenhangende deelverzamelingen in een topologie, zodat  $A \cap B = \emptyset$  maar  $\text{cl } A \cap \text{cl } B \neq \emptyset$ ? Dat kan alleen als  $\text{cl } A \cap \text{cl } B = \{x \in X \mid x \in \text{cl } A \setminus A \wedge x \in \text{cl } B \setminus B\}$ . Dit bestaat in  $(\mathbb{R}, \text{std})$ : laat  $A = (0, 1)$  en  $B = (1, 2)$ . Dan is  $\text{cl } A = [0, 1]$ ,  $\text{cl } B = [1, 2]$  en  $\text{cl } A \cap \text{cl } B = \{1\} \neq \emptyset$ . Maar  $A \cup B = (0, 2) \setminus \{1\}$  is onsamenhangend.

- ii. Bestaat er een topologische ruimte  $X$  en  $A, B \subseteq X$  zodat  $A \neq \emptyset$  en  $B \neq \emptyset$  samenhangend zijn,  $A \cap \text{cl } B \neq \emptyset$  en  $A \cup B$  ontsamenhangend is?  
 $A \cup B$  is ontsamenhangend als voor open verzamelingen  $U, V \subseteq X$  geldt dat  
 $A \cup B \subseteq U \cup V$   
 $(A \cup B) \cap U \neq \emptyset$  en  $(A \cup B) \cap V \neq \emptyset$   
 $(A \cup B) \cap U \cap V = \emptyset$ .

We weten ook dat  $A \cup B$  samenhangend is als  $A \cup B \neq \emptyset$ . Dus we moeten wel hebben dat  $A \cup B = \emptyset$ . Maar voor gesloten verzamelingen weten we dat een punt  $x \in X$  ligt in  $B$  dan en slechts dan als elke open omgeving  $W$  van  $x$  een niet-lege doorsnede heeft met  $B$ . We weten nu dat  $A \cup \text{cl } B \neq \emptyset$ , dus er ligt een punt in  $a \in A$  die ook in  $a \in \text{cl } B$ , maar voor dit punt geldt dus ook dat elke open verzameling die  $a$  bevat een niet lege doorsnede heeft met  $B$ . Oftewel  $A \cap B \neq \emptyset$ . Volgens het lemma voor rijen van samenhangende deelverzamelingen, moet  $A \cup B$  weer samenhangend zijn. Dus  $A \cup B$  kan in geen enkele topologische ruimte ontsamenhangend zijn.

3. Is de topologische ruimte  $(\mathbb{R}, T_{fin})$  (coeindige topologie) samenhangend?

We kijken eerst bij de definitie van de coeindige topologie.

Neem een verzameling  $X$ , en noem een deelverzameling  $C \subseteq X$  gesloten als  $C$  een eindige deelverzameling is, of als  $C = X$ . Claim: de coeindige topologie is samenhangend.

Bewijs: Neem aan dat hij ontsamenhangend is. Dan zijn er een  $U, V \subseteq \mathbb{R}$  open niet-lege deelverzamelingen zodat  $U \cap V = \emptyset$  en  $U \cup V = X$ . In de coeindige topologie is iets open als het complement hiervan eindig is.

Schrijf nu  $U \cap V = \emptyset$  als  $\mathbb{R} \setminus C_1 \cap \mathbb{R} \setminus C_2 = \emptyset$  met  $C_1, C_2$  eindige verzamelingen in  $\mathbb{R}$ .

Dit geeft:  $\mathbb{R} \setminus C_1 \cap \mathbb{R} \setminus C_2 = \mathbb{R} \setminus (C_1 \cup C_2) = \emptyset$ . Dit kan alleen als  $(C_1 \cup C_2) = \mathbb{R}$ . Maar  $\mathbb{R}$  is een oneindige verzameling, maar  $C_1$  en  $C_2$  zijn eindige verzamelingen. De vereniging van eindig veel eindige verzamelingen is nooit gelijk aan een oneindige verzameling. Dus  $C_1$  en  $C_2$  bestaan niet, dus de coeindige topologie is niet ontsamenhangend, dus hij moet wel samenhangend zijn.